

BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE YAZMA TEKNİKLERİ-1

9. HAFTA

TÜR 102 TÜRK DİLİ

Amaçlar

Bu bölüm tamamlandıktan sonra;

- ❧ Bilimsel yazının diğer yazı türlerinden ayrılan yönlerinin fark edilebilmesi;
- ❧ Bilimsel araştırma süreçlerinin öğrenilmiş olması;
- ❧ Bilimsel üslup hakkında fikir sahibi olunması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kavramlar

- ❧ Bilimsel yazı
- ❧ Bilimsel araştırma
- ❧ Bilimsel araştırma süreci
- ❧ Bilimsel üslup

İçindekiler

- ❧ Bilimsel Yazı, Bilimsel Araştırma Nedir?
- ❧ Bilimsel Araştırma Süreci Nasıl İlerlemelidir?
- ❧ Bilimsel Yazının İçeriği Nasıl Olmalıdır?
- ❧ Bilimsel Araştırmada Üslup
- ❧ Yararlanılan Kaynaklar

Bilimsel Yazı, Bilimsel Araştırma Nedir?

Bilimsel Yazı, Bilimsel Araştırma Nedir?

- ❧ Araştırma, bilginin bulunması, geliştirilmesi ve gerçeğe uygun olup olmadığının kontrol edilmesi için harcanan çabadır (Arslantürk 1995: 24).
- ❧ Bu çabanın bilimsel bir düzlemde algılanabilmesi de ancak belirli yöntem ve tekniklerle yürütülmek şartıyla mümkündür.

Bilimsel Yazı, Bilimsel Araştırma Nedir?

- Yapılacak bir işin önce yolunu, yöntemini ve tekniğini öğrenmek, sonra da bu yöntem ve teknikleri tam olarak uygulamak suretiyle işi yürütmek ve sonuçlandırmak gerekir.
- Herhangi bir bilgi alanını 'bilim' yapan şey, onun kullandığı yöntemler ve bu yöntemlerin sağlamlığıdır (Binbaşioğlu 1988: 19).

Bilimsel Yazı, Bilimsel Araştırma Nedir?

- ❧ **Yöntem**, araştırmamanın amacını gerçekleştirebilmek için kullanılan genel yaklaşımdır.
- ❧ **Araştırma tekniği** ise, araştırma yönteminin gerçekleştirilebilmesi için kullanılan bilgi toplama aracıdır (Aktaran: Cebeci 1997: 5).
- ❧ Böyle bir çabanın üretim olarak ortaya konması da bilimsel yazı olarak adlandırılır.

Bilimsel Yazı, Bilimsel Araştırma Nedir?

• **Bilimsel yazı**, içeriği sebebiyle deneme, fıkra, gazete yazısı gibi, yazarın sadece kendisiyle baş başa kalarak ve kendi düşünce ve yorumlarıyla oluşturduğu türlerin aksine, yazarın konu ile ilgili başka kaynaklara göndermede bulunması sebebiyle araştırma süreci gerektirir.

Bilimsel Yazı, Bilimsel Araştırma Nedir?

- Yani bilimsel bir araştırma yazarı;
- konusuyla ilgili kaynak araştırması yapmak,
 - bu kaynakların hangilerini yazısında kullanacağını belirlemek,
 - kullanacağı alıntılarını yazıda hangi yazım standardına uygun olarak vereceğini düşünmek,
 - düşüncelerini hangi kelimelerle ifade edeceğine karar vermek
- gibi konularda seçici olmalıdır.

Bilimsel Yazı, Bilimsel Araştırma Nedir?

- ❧ Böyle bir yazı ortaya koyabilmek bir araştırma ve yazma safhasını içeren, ortaya konacak yazının uzunluğuna göre değişen, zaman alacak bir süreçtir.
- ❧ Böyle bir süreç ise bilimsel araştırma olarak adlandırılır.
- ❧ **Bilimsel araştırma**, bilimsel yöntem ve bilimsel amaçla ortaya konan çabaların bütünüdür.

Bilimsel Yazı, Bilimsel Araştırma Nedir?

- ❧ Bilimsel yöntemlerle oluşturulan bir yazı, sadece yazarın duygu ve düşüncelerinin ifadesi değildir.
- ❧ Bilimsel yazı, başka kaynakların da incelenmesini ve bunların gerekli olanlarından yararlanılmasını da kapsayan bir süreç gerektirir.

Bilimsel Yazı, Bilimsel Araştırma Nedir?

- ☞ Bu süreçte öncelikle, araştırma için seçilen konu hakkında bilim dünyasında bir ihtiyaç oluşması gerekir.
- ☞ Böyle bir gereklilik olduğuna kanaat getiren araştırmacı için süreç bu aşamadan sonra başlayacaktır.

Bilimsel Yazı, Bilimsel Araştırma Nedir?

- Bilimsel araştırmanın en temel ilkesi, bilim dünyasına yeni bir şeyler katmaktan önce;
- çalışılan konu ile ilgili kaynaklara ulaşma,
 - bunlardan hangisini çalışmada kullanacağına karar verme,
 - en önemlisi de atıf yapılan kaynaklara hem metin içinde hem de metnin sonunda özenli bir tutumla işaret etme düşüncesidir.

Bilimsel Yazı, Bilimsel Araştırma Nedir?

☞ Böyle bir özenin öğrenciler/araştırmacılar tarafından kazanılması, onların sonraki yıllarda yapacakları çalışmalarda da bu konuda dikkatli olmalarını sağlayacaktır.

Bilimsel Araştırma Süreci Nasıldır?

- ❧ Bilim insanının amacı, bilgileri toplamak ve bu bilgileri biriktirip sunmak değildir. Sorunların neler olduğunu ve nasıl çözüme kavuşturulabileceklerini ortaya çıkarmaktır.
- ❧ Bu bağlamda **araştırma**, bir soruna çözüm bulmak için gerekli verilerin planlı ve sistemli bir biçimde toplanması, sınıflandırılması, çözümlenmesi, açıklanması ve yorumlanması sürecidir.

Bilimsel Araştırma Süreci Nasıl İlerlemelidir?

Bilimsel Araştırma Süreci Nasıl İlerlemelidir?

- ☞ Bu sürecin bir de sunuş şekli vardır. Bu sunuş, bilimsel akıl yürütme şekline uygun olarak aşama aşama bir süreci kapsar (İslamoğlu 2003: 29).
- ☞ Bilimsel araştırma süreci, çalışılacak konuya karar verilmesi ile başlar.
- ☞ Seçilecek konu, çözümüne ihtiyaç duyulan bir problem olmalıdır.

Bilimsel Araştırma Süreci Nasıl İlerlemelidir?

- ✎ Araştırmacı, problemle ilgili hipotezler kurabilmeli, sorular sorabilmelidir. Dolayısıyla seçilecek konu araştırılabilir olmalıdır.

Bilimsel Araştırma Süreci Nasıl İlerlemelidir?

“Araştırma konusu seçilirken, konunun yeni ve orijinal olmasına, daha önce yapılmış bir çalışmanın tekrarı olmamasına, araştırılabilirlik durumuna, sonucun bir anlamlılık taşımasına, sonuçların geçerli ve genellenebilirlik özelliğine, teşvik edici oluşuna, güncel bir sorun olmasına, araştırmacıya hırs verici niteliğine, neye ve kaça mal olacağına, araştırmacının ayırabileceği süreye, kişinin yetenek ve ilgi alanına, yararlanabileceği teknik olanaklara, araştırmacının bilgi düzeyine ve karakterine, araştırmanın sonuçta getirmesi olası riske, desteklenme ve yardım görme olasılıklarına dikkat etmek gerekir.” (Aktaran: Armay 1998: 18-19).

Bilimsel Araştırma Süreci Nasıl İlerlemelidir?

- ☞ Konunun belirlenmesinde kaynaklar da önemlidir. Seçilen konuyla ilgili yeterli kaynak ve malzemenin varlığı veya elde edilebilecek durumda olduğu bilinmelidir.
- ☞ Aksi takdirde kaynak ve malzeme yetersizliği araştırmayı çıkmaza sokabilir.

Bilimsel Araştırma Süreci Nasıl İlerlemelidir?

- ❧ Zaman kaybını önlemek açısından araştırmaya başlamadan önce konu ile ilgili bir hazırlık yapmak gereklidir.
- ❧ Araştırma konusu fayda prensibine de uygun olmalıdır.
- ❧ Bilim dünyasına, topluma, çevreye, insanlığa yararı olmayan bir konu seçilmemelidir.

Bilimsel Araştırma Süreci Nasıl İlerlemelidir?

- “Bir konunun önemi, onun yeni oluşu, zamanlı olması ve akademik olduğu kadar pratik bir değer taşıması ile belli olur.” (Arslantürk 1995: 26).
- Araştırma konusunun boyutları sınırlı, çerçevesi dar olmalıdır.

Bilimsel Araştırma Süreci Nasıl İlerlemelidir?

- Genel bir başlık ile çalışmaya başlayan araştırmacı, süreç ilerledikçe konusunu daha derinlikli bir sınırlama içine sokmalıdır.
- Aksi halde ortaya çıkan çalışma ya çok yüzeysel ve dağınık ya da başlığı ile kapsamı arasında zor ilişki kurulan bir “deneme” olur (Goode ve Hatt 1973: 470).
- Bu durumda konuyla ilgili verilen genel hükümler yüzeysel kalır, bilimsel yazının mantığı ile uyuşmaz.

Bilimsel Araştırma Süreci Nasıl İlerlemelidir?

Örn: Reşat Nuri Güntekin'in romanlarında aile gibi bir başlık belirlemek, yazarın bütün romanlarını incelemeyi gerektirmektedir.

Ancak bunu mesela *Çalikuşu* romanı ile sınırlayan araştırmacı, hem araştırmasını daraltmış, hem de konu ile ilgili genel hükümlerden kurtulup daha çok şey söyleyebileceği bir sınırlama yapmış olur.

Bilimsel Araştırma Süreci Nasıl İlerlemelidir?

- Her araştırmanın bir tezi olmalıdır.
- Tez**, araştırılmak üzere belirlenen soruna verilen bir ön yanıt veya ona karşı önerilen bir ilk çözüm niteliğindedir.

Bilimsel Araştırma Süreci Nasıl İlerlemelidir?

- İlk okuma sırasında edinilen bilgiler, yapılan gözlemler ve geçirilen düşünme süreci, araştırma tezinin oluşturulmasına yardımcı olur.
- Çalışmanın ilk aşamalarında oluşturulan tez nihai bir görüş olmayıp bir tür geçici çözüm niteliğindedir.

Bilimsel Araştırma Süreci Nasıl İlerlemelidir?

- ☞ Araştırma derinleştirildikçe edinilen yeni bilgilerin ışığında tezin değiştirilmesi veya araştırmanın sonuçlarına uyacak biçimde geliştirilmesi gerekebilir (Seyidoğlu 2003: 55-56).

Örnek: Reşat Nuri Güntekin'in romanlarında ele aldığı aile meselesi, çağdaşı olan romancılardan farklı bir mesaj içerebilir.

Bilimsel Araştırma Süreci Nasıl İlerlemelidir?

- ❧ Böyle olabileceğini düşünen araştırıcının tezi, yazarın yaklaşımının böyle olup olmadığını incelemektir.
- ❧ Bunu yaparken başka romanlara da göndermede bulunabilir.

Bilimsel Araştırma Süreci Nasıl İlerlemelidir?

- Seçilen iyi bir çalışma konusu okuyucuda merak uyandırmalı ve ilgilenenler tarafından söz konusu çalışmayı okumak için vakit ayırmaya değer bulunmalıdır.
- O nedenle de tez cümlesi sağlam ve ilgi çekici nitelikte olmalıdır.

Bilimsel Araştırma Süreci Nasıl İlerlemelidir?

- ❧ Araştırılabilir bir konu belirledikten sonra yapılacak ilk iş konuyla ilgili daha önce yapılmış çalışmaları belirleyip incelemektir.
- ❧ Araştırmacının seçtiği konuyla ilgili daha önce yapılmış çalışmalar varsa onları incelemesi ve kendisinin o çalışmalardan farklı olarak ne ortaya koyacağını açıkça belirtmesi gerekir.

Bilimsel Araştırma Süreci Nasıl İlerlemelidir?

- ☞ Böylece araştırmacının konuya katkısının ne olacağı daha da netlik kazanacaktır.
- ☞ **Kaynak taraması**, araştırmacıyı daha önce yapılmış bir çalışmayı aynen tekrarlamaktan alıkoyar. Böylece araştırıcı zaman kazanmış olur.

Bilimsel Araştırma Süreci Nasıl İlerlemelidir?

- ☞ Bu noktada araştırıcının dikkat etmesi gereken Şey, kaynak taraması yaparken sadece kendi konusuna ve bu konuyu kendi çalışacağı yöntemle inceleyen kaynaklara bakmak olmamalıdır.
- ☞ O konuyla ilgili farklı yöntemlerle ele alınmış kaynakları da taraması, oluşturulacak yazıya zenginlik katacaktır.

Bilimsel Araştırma Süreci Nasıl İlerlemelidir?

Konu ile ilgili taranması gereken çalışmalar şöyle sıralanabilir:

- Konunun bir yönünü ele alan çalışmalar;
- aynı konuyu farklı amaçla, farklı açıdan ele alan çalışmalar;
- konu farklı olmasına rağmen aynı yöntemi kullanan çalışmalar;
- farklı konuları aynı amaçlarla ele alan çalışmalar;
- benzer konuları benzer amaçlarla ele alan alışmalar

(Cebeci 1997: 30).

Bilimsel Araştırma Süreci Nasıl İlerlemelidir?

- ❧ Araştırıcının yazmaya başlamadan önce elde ettiği malzemeyi elemekten geçirmesi, hangi kaynaklara çalışmasında yer vereceğine karar vermesi gereklidir.
- ❧ Bunun için araştırılan kaynaklardan elde edilen konuyla ilgili bilgilerin özetlenmesi, not alınması gibi, çalışmayı yazıya dökerken araştırmacının işini kolaylaştıracak yöntemler söz konusudur.

Bilimsel Araştırma Süreci Nasıl İlerlemelidir?

- ❧ Fişleme yönteminin uzun yıllar araştırıcılar tarafından kullanılan en yaygın yöntemdir.
- ❧ Ancak son yıllarda teknolojik imkanların yaygınlaşması ve fişleme yönteminin bilgisayar programlarında oluşturulması sonucu, artık bu malzeme toplama işinin elektronik ortamda yapılması daha çok tercih edilmektedir.

Bilimsel Araştırma Süreci Nasıl İlerlemelidir?

- Özellikle fen bilimleri ağırlıklı bölümlerde kaynak olarak kitap, makale, ansiklopedi dışında deneysel yöntemler, ölçme ve değerlendirmeye dayalı gözlemler, anket yöntemi gibi uygulamalar da yer alır.

Bilimsel Yazının İçeriği Nasıl Olmalıdır?

AMA BÜTÜN
KİTAP BOYUNCA SADECE
"MEEE" YAZMIŞSINIZ?!

BEN SADECE
GERÇEKLERİ YAZDIM!.

Bilimsel Yazının İçeriği Nasıl Olmalıdır?

- ❧ Bilimsel bir yazının başlığı da içeriği yansıtmalı için özenle seçilmelidir.
- ❧ İçeriği özetle işaret eden özgün bir isim ya da ifade başlık olarak seçilebilir.

Bilimsel Yazının İçeriği Nasıl Olmalıdır?

- ❧ Araştırma başlığı, çok genel, çok kısa ya da çok uzun ifadeler ile sözdizimi hatası içermemelidir.
- ❧ Başlıkta kısaltma kullanılmamalıdır.

rnek: “Peyami Safa’nın *Fatih-Harbiye* Romanında Simgesel Değerler” başlığı, içeriğinde ne yazdığını açıkça anlatan uygun bir araştırma yazısı başlığıdır.

Bilimsel Yazının İçeriği Nasıl Olmalıdır?

- ☞ Ancak “Türkiye Türkçesinde Dolaylı Tümleç” gibi bir başlık, içerik hakkında pek fikir vermemektedir.
- ☞ Üstelik bilimsel yazılarda amaç bir şeyi incelemek ve yazıya dökmek olduğundan, başlık daha çok yazıda bilgi verileceğini düşündürmelidir.

Bilimsel Yazının İçeriği Nasıl Olmalıdır?

- ☞ Konuyla ilgili topladığı kaynakları ve bilgileri, yazıya dönüştürmeye artık hazır olan araştırmacı, yazının **giriş bölümünde** araştırmanın amacını açıkça ifade etmelidir.

Örnek: «Bu makalede Türk dillerindeki parça ve işlem morfolojilerinde görülen gövde ve ek alomorfisi eş zamanlı bakış açısıyla ele alınmaktadır. Bugüne dek Türk dil ve lehçelerinin gramatikal tasvirlerinde genellikle ek alomorfisi fonolojik koşullar çerçevesinde ele alınmıştır. Morfolojik koşullar ise içerdikleri fonolojik koşullar nedeniyle morfofonemler temelinde kısmen ele alınmıştır. Ancak Türk dillerindeki alomorfinin oluşumunda, diğer dünya dillerinde olduğu gibi morfolojik, sözcüksel ve hatta semantik bir takım koşullar da belirleyici olabilmektedir. Fonolojik olmayan koşullar, (özellikle de sözcüksel ve semantik olanlar) asimetrik ve yeterince genelleşmemiş morfolojik süreçleri kapsadığı için Türk dillerinin gramatikal tasvirlerinde göz ardı edilmektedir. Bu nedenle ilk defa bu çalışmada çeşitli eski Türk dillerinden tespit edilen bazı sözcüksel ve semantik koşullu alomorfi örneklerine de yer verilecektir. Çalışma Türk dil ve lehçelerinde karşılaşılan gövde ve ek alomorfisinin çeşitli türlerini eş zamanlı olarak analiz etmede, dilbilimsel yaklaşımları dikkate alan metodolojik bir yenilik önermektedir» (Bacanlı 2014/27: 13).

Bilimsel Yazının İçeriği Nasıl Olmalıdır?

- ❧ Bilimsel bir çalışmada **giriş bölümü**, çalışmanın amacının, konusunun, bilimsel çalışmalara ne kazandırılacağının, dolayısıyla **zgnlğnn** ifade edildiği bölümdür.
- ❧ çalışmanın çok genel cümlelerle özetlendiği bölüm olarak tanımlanabilir.

Bilimsel Yazının İçeriği Nasıl Olmalıdır?

- ❧ Giriş bölümünde aynı zamanda **alışmanın çerçevesi** çizilir.
- ❧ Araştırmacının konuyu nasıl sınırladığı ve ne çerçevede, hangi yöntemle ele alacağı mutlaka belirtilmelidir.
- ❧ Böylece araştırmacı, hazırlayacağı yazının küçük bir haritasını çıkarmış olur.

Bilimsel Yazının İçeriği Nasıl Olmalıdır?

- ❧ Bu harita, yazının geneli hakkında bilgi vereceğinden, yazı boyunca hem araştırmacıya, hem de okuyucuya yol gösterecektir.
- ❧ Ayrıca araştırmanın amacı yanında, varsa konuya ilişkin daha önce yapılmış çalışmalar da girişte özetlenmelidir.
- ❧ Yazar bütün bunlardan başka, giriş bölümünde çalışması ile hangi sonuçlara ulaşmayı hedeflediğini de belirtebilir.

Bilimsel Yazının İçeriği Nasıl Olmalıdır?

- “Bu bölümde konu ile ilgili kavramlara, terimlere yer verilir ve araştırma probleminin niteliği, içeriği, önemi ve geçmiği belirlenmeye çalışılır.
- Bir araştırmada sorunun geçmiği, onun nasıl bir gelişim gösterdiğini, ortaya çıkmasında hangi değişkenlerin rol oynadığını, o olayın hangi sonuçları doğurduğunu anlamak bakımından son derece yararlıdır.
- Olay üzerinde etkili olan değişkenler, o olayın gösterdiğini gelişim ve doğurduğunu sonuçlar araştırmacıya oldukça kullanışlı ipuçları verir.” (İslamoğlu 2003: 36-37).

Bilimsel Yazının İçeriği Nasıl Olmalıdır?

- ❧ Giriş bölümünün ardından araştırmacı, yazısına başlar ve girişte izleyeceğini belirttiği yöntemle, sınırladığı konu ve sorduğu sorular çerçevesinde yazısını oluşturur.
- ❧ **Çalışmanın ana bölümü**, girişte ifade edilen özet bilgilerin açık ve net bir şekilde belirtilmesini içerir.

Bilimsel Yazının İçeriği Nasıl Olmalıdır?

Yazar, çalışmanın tezini/ düşüncesini bu kısımda konu ile ilgili kaynaklara atıfta bulunarak ifade eder.

Örnek: «... Gezi yerleri Türk toplumunun hemen her tabakası tarafından ziyaret edilirdi. Fakat bu çeşitli toplumsal tabakaların ne kadar iç içe oldukları konusu ayrıca ele alınmalıdır. Sevengil'in verdiği bilgiye göre mesire yerlerinde kadınların ve erkeklerin aynı anda bulunmamaları konusunda emir çıkartılmış (1998: 159), fakat seyyahların tasvirlerine bakılırsa, bu yasağa fazla uyulmamıştı» (Uçar 2013: 77).

Bilimsel çalışmalarda, konu ile ilgili yararlanılan kaynaklara göndermede bulunmak dikkat edilmesi gereken en önemli noktadır.

Bilimsel Yazının İçeriği Nasıl Olmalıdır?

- ☞ Bilim ahlakı gereği, çalışmanın doğruluğu ve inanılrlığı açısından, başkalarına ait ve özgünlüğe sahip olan fikirlerin alındıkları kaynağın mutlaka gösterilmesi gerekir.

Bilimsel Yazının İçeriği Nasıl Olmalıdır?

- Bilimsel çalışmalarda konu ile ilgili başka çalışmalara atıfta bulunmak;
- kendi görüşümüzün nerede durduğunu vurgulamak,
- çalışmaya var olan bilgilerin dışında katkımızın ne olduğunu ortaya koymak,
- konu ile ilgili araştırma yapanlara çalışılan konu ile ilgili bir çerçeve sunmak bakımından önemlidir.

Bilimsel Yazının İçeriği Nasıl Olmalıdır?

- ❧ Araştırmacının, giriş bölümünde yapacağını vaat ettiği her Őeye yazısında yer vermesi gerekir.
- ❧ örneğin girişte a, b ve c maddelerinden söz edeceğini belirten araştırmacı, yazısında a, b ve c maddelerini ayrı ayrı incelemelidir.

Bilimsel Yazının İçeriği Nasıl Olmalıdır?

- ☞ Aynı Şekilde yazısının sonuç paragrafında da a, b ve c maddelerini incelediğini bir kez daha belirtmelidir.
- ☞ Böyle bir sistem, yazının amacından çıkmasını engeller ve kendi içinde tutarlı olmasını sağlar.

Bilimsel Yazının İçeriği Nasıl Olmalıdır?

- Çalışmanın **sonuç bölümünde** ise yazar, giriş bölümünde ulaşmayı hedeflediği sonucun gerçekleşip gerçekleşmediğini ya da konu ile ilgili kendi yorumlarını içeren ifadelere yer verir.
- Araştırmanın en etkin ve en önemli bölümü olan **sonuç**, bir anlamda araştırmanın neden yapıldığının da açıklandığı bölümdür.

Bilimsel Yazının İçeriği Nasıl Olmalıdır?

- Yazarın kendi yorumları, sonuç bölümünde muğlak olmamalı, kesin ve net ifadeler ortaya konmalıdır.

Örnek:

Sonuç

«Türk dilinde, (mekânsal ve zamansal olarak) uzaktan analogi yaparak (var) olmayan alomorflar ihdas etmek gibi dramatik durumlara düşme tehlikesinden, (*bir*'in sıra sayı biçimi gibi) en temel biçimlere hiç değinmeme veya en iyi bildiğimiz Türk dillerinde bile alomorfları morfemmiş gibi sunma tarzında ciddi ihmaller yapmaktan kurtulamayız» (Bacanlı 2014: 36) .

Bilimsel Yazının İçeriği Nasıl Olmalıdır?

- ❧ Bu bölümün, çalışmanın özünü ve genel niteliklerini verdiği ve çalışma boyunca yapılan açıklamaların burada özetlendiği unutulmamalıdır.
- ❧ Örneğin, “bir malın gelir-tüketim esnekliği, analiz sonucunda 0,60 bulunmuş ise bu sonucun yorumlanmadan böylece bırakılması bir eksikliklerdir.
- ❧ Bu değer, hangi koşulların sonucudur ve hangi sınırlar içerisinde doğrudur? Hiç değişme göstermeyecek midir? Değişme gösterecekse, hangi faktörlere bağımlı olacaktır sorularına açıklık getirmelidir.” (Arıkan 2004: 65).

Bilimsel Yazının İçeriği Nasıl Olmalıdır?

- Bilimsel yazı yazım stili IMRAD formatında olmalıdır.
- Bu format, bilimsel yazıda yer alan temel bölümler olan, Introduction (Giriş), Material (Gereçler ve Yöntem), Results (Bulgular ve Analizler), And (ve), Discussion (Tartışma) ana bölümlerinin baş harflerinden oluşan bir yazım tarzı kısaltmasıdır.

Bilimsel Yazının İçeriği Nasıl Olmalıdır?

- IMRAD formatında yazılacak bir yazının sunacağı bilgiler, anlattıkları temalara göre temel başlıkların içinde ait oldukları alt bölümlerde yer alacak biçimde standardize edilmiştir.

Bilimsel Yazının İçeriği Nasıl Olmalıdır?

Her temel bölümün hangi içerikte hazırlanması gerektiği belirlenmiştir.

Her temel bölüm kendi içinde alt başlıklara izin verebilir ancak bu genişlemelerin genel yaklaşımı bozmayacak biçimde tasarlanması gerekir (Özdamar 2003: 232-233).

Bilimsel Araştırmada Üslup

9. HAFTA

Bilimsel Araştırmada Üslup

- Bilimsel araştırmalarda düşüncelerin hangi kelimelerle ifade edileceği önemli bir konudur. Akademik üslup, bilimsel araştırmalarda tercih edilmesi gereken bir üsluptur.

Bilimsel Araştırmada Üslup

- Yazar, bu üslup çerçevesinde, kişisel ifadelere ve günlük konuşma dilinde tercih edilen polemik üslubundan kaçınmalıdır.
- Aynı zamanda genelleyici ve muğlak ifadeler ve kanıtlanamayacak düşüncelerin de akademik üslupta yeri yoktur.

Bilimsel Araştırmada Üslup

- ❧ Araştırma bir edebiyat yazısı değildir. Anlatışın parlak ve çekici olmasından çok, açık ve anlaşılır olması tercih edilmelidir.
- ❧ Bir araştırma yazısında aranacak en önemli özellikler sadelik, açıklık, akıcılık ve söylenmek istenen şeyin dolaysız olarak söylenmiş olmasıdır.
- ❧ Her şey tam olarak söylenmeli, hiçbir noktanın tamamlanması okuyucunun hayaline bırakılmamalıdır.
- ❧ Bu sağlanmadığı takdirde çalışmalar hakkında yanlış anlamalara yol açılması olasılığı büyüktür. (Kaptan 1977: 226-227)

Bilimsel Araştırmada Üslup

- ☞ Akademik üslubun en başta gelen özelliği, “kelime ekonomisi” olarak tanımlanan, anlatılmak istenen şeyi en açık ve en az kelime ile ifade etme anlamındaki yöntemdir.
- ☞ Açık anlatım, dolaylı, her okuyanın ilk anda anlayamayacağı karmaşık ifadeler ve süslü kelimeler yerine tercih edilen bir ifade şekli olarak yorumlanabilir.

Bilimsel Araştırmada Üslup

- ❧ Araştırma sonuçlarına dair hükümlerde eğer deney sonucu ispatlanmış hükümler değilse, kesin ifadeler kullanmaktan kaçınmak gerekir.
- ❧ Düşüncelerin kuralsız, devrik cümle yapısıyla ve fiilsiz cümlelerle ifadesinden kaçınılmalıdır.

Bilimsel Araştırmada Üslup

- Her bilim dalının kendine özgü kavramları ve terimleri vardır.
- Bu sebeple bilimsel yazılarda kavram ve terimlerin kullanılmasına özen gösterilmelidir.

Bilimsel Araştırmada Üslup

- ☞ Anlatımda zenginlik bakımından dikkat edilmesi gereken bir nokta, kavramların dışında sözcük tekrarından kaçınmaktır.
- ☞ Kavramlar ve terimler ise her defasında aynen kullanılmalıdır.

Bilimsel Araştırmada Üslup

- ❧ Bilimsel bir yazıda birinci ve ikinci şahısların tekil ve çoğul kullanımlarından kaçınılmalıdır.
- ❧ Üçüncü tekil ve edilgen yapı kullanılmalıdır.
Örneğın yaptığım çalışma yerine yapılan çalışma;
tabloda gösterdiğim yerine tabloda görüldüğü gibi vb.
- ❧ Örnek bir bilimsel çalışma için [tıklayınız](#).

Başvuru Kaynakları

- ❧ Arıkan, Rauf (2004). *Araştırma Teknikleri ve Rapor Hazırlama*. Ankara: Asil Yay.
- ❧ Arlı, Mine ve Hamil Nazik (2003). *Bilimsel Araştırmaya Giriş*. Ankara: Gazi Yay.
- ❧ Armay, Ural (1998). *Bilimsel Araştırma ve Yazma El Kitabı*. İstanbul: Der Yay.
- ❧ Arslantürk, Zeki (1995). *Araştırma Metot ve Teknikleri*. İstanbul: Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfı Yay.

Başvuru Kaynakları

- ❧ Bailey, Edward vd. (1994). *Bilimsel Makaleleri Hazırlama ve Yazma Tekniği*. Çev. Kaan Edis vd. İstanbul: Birsen Yay.
- ❧ Binbaşıoğlu, Cavit (1988). *Eğitime Giriş*. Ankara: yy.
- ❧ Booth, Wayne et al. (1995). *The Craft of Research*. USA: University of Chicago Press.
- ❧ Cebeci, Suat (1994). *Bilimsel Araştırma ve Yazma Teknikleri*. İstanbul: Alfa Yay.

Başvuru Kaynakları

- ❧ Durmuş, Mustafa (Ed.) (2010). *Üniversiteler İçin Türk Dili El Kitabı*. Ankara: Grafiker Yay.
- ❧ Ekiz, Durmuş (2003). *Eğitimde Araştırma Yöntem ve Metodlarına Giriş*. Ankara: Anı Yay.
- ❧ Goode William ve Paul Hatt (1973). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Metotları*. Çev. Ruşen Keleş. Ankara: Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü Yay.
- ❧ İsen Durmuş, Tuba Işınsu (2013). «Bilimsel Yazılar ve Yazışma Türleri». *Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Türk Dili II*. 140-169.
- ❧ İslamoğlu, Ahmet Hamdi (2003). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. İstanbul: Beta Yay.

Başvuru Kaynakları

- ❧ Kaptan, Saim (1977). *Bilimsel Araştırma Teknikleri*. Ankara: Tekişik Matbaası.
- ❧ Karasar, Niyazi (2004). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yay.
- ❧ Korkmaz, Zeynep vd. (2007). *Türk Dili ve Kompozisyon*. Ankara: Ekin Yay.
- ❧ Özdamar, Kazım (2003). *Modern Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Eskişehir: Kaan Yay.

Başvuru Kaynakları

- ❧ Saray, Mehmet (2003). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri El Kitabı*. İstanbul: Çantay Yay.
- ❧ Seyidoğlu, Halil (2003). *Bilimsel Araştırma ve Yazma El Kitabı*. İstanbul: Güzem Can Yay.
- ❧ Türkbal, Aydın (2003). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri ve Yazma Teknikleri*. İstanbul: Aktif Yay.
- ❧ Türkdoğan, Orhan (2003). *Bilimsel Araştırma Metodolojisi*. İstanbul: Timaş Yay.

Başvuru Kaynakları

- ❧ Şimşek, Ümit (1983). *Araştırma Teknikleri*. İstanbul: Yeni Asya Yay.
- ❧ Üstdal, Muzaffer ve Kural Gülbahar (1997). *Bilimsel Araştırma Nasıl Yapılır Nasıl Yazılır*. İstanbul: Beta Yay.
- ❧ Yakıcı, Ali vd.(2010). *Üniversiteler İçin Türk Dili ve Kompozisyon Bilgileri*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- ❧ Yıldırım, Cemal (1997). *Bilimsel Düşünme Yöntemi*. Ankara: Bilgi Yay.